

**M. COM. SEM-I (2018 Course) (Choice Based Credit System) :
SUMMER - 2019**

SUBJECT : ELECTIVE – C GROUPS: BUSINESS ADMINISTRATION – I

Day : Friday
Date : 12/04/2019

Time : 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks : 60

S-2019-0455

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 What is 'Production and Operation Management'? Explain the objectives and functions of production and operation management. [16]

OR

- a) Describe the different types of production system. [08]
- b) Discuss the objectives of plant layout. [08]

Q.2 What is 'Product Development'? Describe the factors responsible for product development. [16]

OR

- a) Explain different types of plant layout. [08]
- b) Explain the term 'Standardization'. [08]

Q.3 Describe various techniques of inventory control. [16]

OR

- a) Discuss the factors affecting production control. [08]
- b) Explain the advantages of scheduling. [08]

Q.4 Write short notes on **ANY THREE** of the following: [12]

- a) Production Planning
- b) Routing
- c) Kaizen and Five S
- d) Objectives of store keeping

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ 'उत्पादन आणि प्रक्रिया व्यवस्थापन' म्हणजे काय? उत्पादन आणि प्रक्रिया (१६)
व्यवस्थापनाची उद्दिष्टे व कार्ये स्पष्ट करा.

किंवा

- अ) उत्पादन प्रणालीचे विविध प्रकार वर्णन करा. (०८)
- ब) यंत्रकुलाच्या उद्दिष्टांवर चर्चा करा. (०८)

प्र.२ 'वस्तू विकास' म्हणजे काय? वस्तू विकासासाठी जबाबदार असणाऱ्या घटकांचे वर्णन (१६)
करा.

किंवा

- अ) यंत्रकुलाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (०८)
- ब) 'प्रमाणीकरण' ही संज्ञा विशद करा. (०८)

प्र.३ साठा नियंत्रणाची विविध तंत्रे वर्णन करा. (१६)

किंवा

- अ) उत्पादकता नियंत्रणावर परिणाम करणारे घटकांवर चर्चा करा. (०८)
- ब) कामाच्या वेलापत्रकाचे फायदे स्पष्ट करा. (०८)

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)

- अ) उत्पादन नियोजन
- ब) मार्ग निर्धारण
- क) कायझेन आणि पाच एस
- ड) माल संग्रहणाची उद्दिष्टे

* * * *